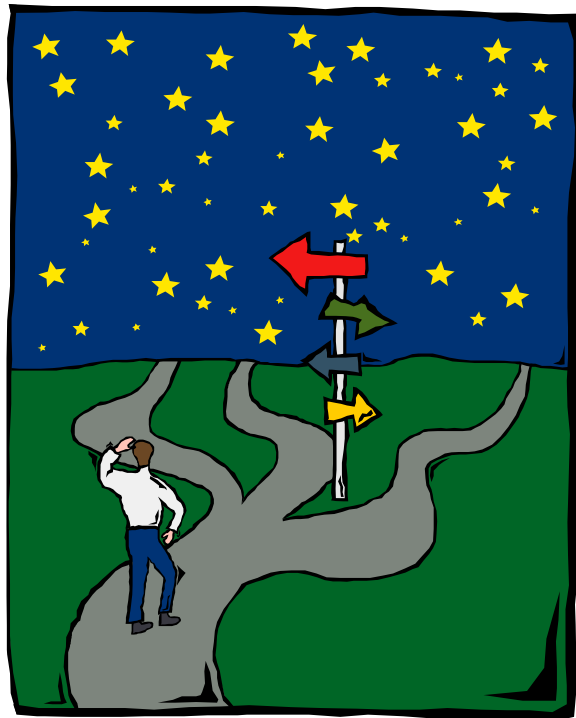

EVANGELIEFORMIDLING I EN POSTMODERNE TID.

VEIEN.. og de mange veier

AV INGE FLAAT

1. INNLEDNING

Jesus sier: ”Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten ved meg.” (Joh 14,6)
Det er dynamitt det som sies her. Jesu selvbevissthet provoserte mange i hans samtid og den provoserer mange i dag. Kanskje er den kultur vi møter i antikken ikke så ulik den kulturelle kontekst vi finner i Europa i dag..? Mangfold av ideer, tanker og religioner. Synkretisme (religionsblanding) og nye religiøse komposisjoner. Ekstrem relativisme og individualisme. Det er ikke så rart om man provoseres av Jesus og hans disipler. Han utelukker at det finnes redning for menneskeheten utenfor Ham. Han er den eneste mulighet til redning for mennesket. For han er den eneste som KAN frelse, Guds Sønn, den oppståtte fra de døde og verdens Herre. Jesus kaller seg selv VEIEN og utfordrer med det alle de andre ”veiene” til Gud. Og de er det en del av i vårt postmoderne ”klima”.

Vi bekjenner med Peter ”du er Messias, den levende Guds Sønn”. Dette er den ene siden av emnet. Ut fra vår bekjennelse og tro på Bibelen som Guds ord vil det være umulig for meg å enten amputere eller omforme Jesu radikale krav. Derfor må befalingen fortsatt lyde: ”Gå ut i all verden..”

På den annen side må vi alltid lytte til den kulturen vi er en del av. Skal vi formidle et budskap må vi også *kontekstualisere*. Enklere sagt, bruke et språk som er til å forstå. Er vi interessert i at noen skal lytte til oss, må barrierer som står i veien ryddes bort. Og noen av disse hinder kan være liten nærhet til de vi kommuniserer med.

Kristne må lytte i to retninger. Vi må lytte til Guds ord, og vi må lytte til den kulturen vi lever i. Kirken skal gå *inn* i tiden uten å gå *opp* i den.

Hindringer for evangeliets frie løp kan altså være at kirken og den enkelte kristen lever ”i sin egen verden”. Vi er ikke i stand til å kommunisere evangeliet med kulturens egen språkdrakt. Dette er også en utfordring i vår egen vestlige kontekst, som har forandret seg drastisk på få år. Vi har gått over fra å være en kristianisert enhetskultur til pluralisme og mangfold.

2. HVA ER POSTMODERNISME?

2.1 Begrepsavklaring

Med sikte på den oppgaven tittelen beskriver, kreves det at den som skal være en evangelieformidler kjenner evangeliet så vel som den kontekst han/hun skal formidle i. Det vil si at man må kjenne litt til begrepet/fenomenet/saken postmodernisme. Det er behov for analyser av begrepet.

Selve ordet betyr jo *etter – modernisme*. Begrepet er altså styrt av modernismebegrepet. Ut fra det ser man at dette må være en epoke som historisk sett har trådt inn på arenaen etter modernismen. Selve ordet dukket opp i 1930 – årene i spredte kulturanalytiske arbeider, men foreløpig kun som et begrep i randen av kultur – og samfunnsdebatten. Etter hvert brukes ordet som betegnelse på stilblanding i samtidens kunst og arkitektur.

I 1970 – årene blir så postmodernismen en allmenn etikett på en bred intellektuell strømning, en bestemt tidsfølelse, en stemning. Det danner seg en viss protest og opposisjon til overgripende forklaringer, enten de nå var religiøse eller ideologiske og antireligiøse.

I løpet av 1980 – tallet har begrepet virkelig fått gjennomslag. Det ble nærmest et ”pop – ord” og ble merkelappen på et ”tankeklima”, et kulturdrag i samtiden.

Postmodernisme er altså et begrep, en etikett på et tenkesett som *avløser* det moderne prosjekt og som representerer noe nytt og annerledes. Her må det tilføyes at det er ganske stor uenighet omkring betydningen av begrepet. I hvert fall uenighet om hva som skal legges i det. Det skal vi ikke bruke mange ord på her. Men at postmodernismen *avløser* det moderne prosjekt er nok en påstand som bør problematiseres. Fremdeles lever troen på fremskritt og utvikling slik at man kan se for seg tiden da man kan beherske det meste, om ikke alt. Selv om det har skjedd en påtagelig endring i tenkesett de siste 20 år, finner man fremdeles en levende tro på at religion og metafysikk vil en vakker dag overflødiggjøre seg selv. Man kan altså ikke si at man i enhver henseende nå kan se et epokeskifte.

2.2 Et kort historisk riss

Skal vi få enda bedre tak på begrepet må vi også gå historisk til verks. Som nevnt ovenfor er begrepet knyttet til modernisme – begrepet. Da er det jo følgelig også kun knyttet til vår del av verden, den vestlige verden – der begrepene moderne, sekularisering og positivisme har et bestemt innhold og danner bakgrunn for postmodernismen.

I idéhistorisk sammenheng kan man si at den moderne tid startet med filosofiens og vitenskapens løsrivelse fra teologi og metafysikk. Det var en løsrivelse fra det ”pre – moderne” samfunn. En tid hvor kristentroen styrte i stor grad livssyn og verdensanskuelse. Kirken hadde monopol på livssynsmarkedet, samfunnet var kristianisert. Løsrivelsen fra denne kulturen var en lang prosess, og det hele går tilbake til renessansen. Prosessen nådde sitt klimaks med positivismen på 17 og 1800 – tallet. (avhengig av hvor i Europa man befant seg) I Norge ble nok det moderne prosjekt noe forsinket på grunn av den geografiske beliggenhet. Men også fordi man i Norge hadde hatt en Hans Nilsen Hauge som mange mener la føringene for norsk samfunnsliv og kirke langt inn i det tjuende århundre. Han gav god næring til den allerede eksisterende pietisme, og store deler av folket ble ”pontoppidanske” faktisk helt til nyere tid. (begrep etter biskop Erik Pontoppidan) Men brytningene kom mot slutten av 1800 – tallet og kirken fikk et kraftig møte med det moderne prosjekt også i Norge. Kirkelederes apologetikk ble ofte dogmatisk i sin form og lite *kontekstualiserende*. Dette førte til skarpere fronter og større polarisering mellom kirke og vitenskap/filosofi, mellom tro og tanke. Også innenfor kirken splittet det moderne gjennombrudd, vi fikk en liberal teologisk fløy og en konservativ.

Hva var så innholdet i det moderne prosjekt? Denne epoke hadde sine klare kjennetegn:

For det første en klippefast tro på fornuften og dens evne til å løse alle problem. Fornuften erstatter Gud. Gudstro er en kunnskapsbrist.

For det andre evolusjonstanken. Den vinner frem ikke bare i naturvitenskapen, men også i de humane disipliner. Mennesket og samfunnet har et potensial som før var ukjent. Det vokser fram en optimisme på menneskehetens vegne som savner sidestykke i historien. Naturalisme og humanisme vokser fram til å bli dominerende livssyn i Europa.

For det tredje stiger det autonome mennesket fram. Ikke underlagt noe dogme eller noen gud. Intet ble lenger hellig i et slikt tenkesett, når mennesket selv bestiger tronen. Denne livs – og selvfølelse fikk næringen fra en fremvoksende naturvitenskap og en allmenn fremskrittstro.

Den historiske pendel svinger. Postmodernismen er et godt eksempel på det. Kanskje er det all elendighet i det tjuende århundre som har dempet den ukuelige optimisme på menneskehetens vegne. To verdenskriger, vold og undertrykking må ha gitt det moderne prosjekt noen skudd for baugen. 1900 – tallet ble grusomhetenes århundre. Stikk i strid med fremskrittstroen.

De siste 20 år før tusenårsskiftet har vi merket skepsisen til den optimistiske troen på fornuften. Rasjonalitet kan ikke ordne alt. Dette åpner for ny interesse for religion. Videre avviser det postmoderne mennesket at det skulle finnes en objektiv virkelighet eller sannhet. Verken

empirisk vitenskap eller religiøse dogmer har i dag den tillit de hadde. Subjektet erstatter sannheten. Min historie erstatter den ”store overgripende fortelling”. Dermed slår pluralisme og mangfold ut de store ideologier og universelle dogmer. Når Berlin - muren åpnes og legges i grus for nøyaktig 20 år siden, er det som om denne utvikling ”eksploderer”. Man dyrker den enkeltes smak, aktiverer motsetningene. Det er plass til alt i denne kulturen. Man kan også ”trikse og mikse” med ulike livsoppfatninger, for det viktigste er ikke om det holder vann rent objektivt, men om det ”virker” og føles bra. Da er vi kommet til det som kjennetegner den postmoderne kontekst.

2.3 Det postmoderne samfunn – noen kjennetegn

Skal vi bli litt kloke på hva som rører seg i den kontekst vi lever i, må vi ta postmodernismen i nærmere i øyesyn. Hva er det som særlig skiller seg ut? Hva er de mest i øyenfallende livssyn/trender i den postmoderne sammenheng? Her konsentrerer vi oss først og fremst om de kjennetegn som er av spesiell interesse for oss som er opptatt av evangelieformidling.

For det første kan det se ut som opplevelsen har erstattet fornuften. I stedet for å håpe på fornuften, som tidligere skulle ta Guds plass – setter man nå sin lit til opplevelsen. Livet får mening gjennom sterke og stadig nye erfaringer. Man spør ikke lenger etter hva som er sant, men etter hvordan det føles. Er det religiøs tro det handler om, er det viktigere at det er en tro som ”virker”, at den har relevans enn at det skulle være sannheten. Det jaktes på opplevelser, på ”ditt livs øyeblikk”. Det vitnes om bønnesvar på våre vitnemøter, det er ikke fullt så viktig hvilken gud som har gitt oss svar. Opplevelsestrangen finner vi altså langt inne i kirkens ulike møte - rom.

For det andre må vi nevne pluralismen og mangfoldet. Der subjektivismen har fått slikt gjennomslag vil følgelig pluralismen blomstre. Det er også blitt plass til religionen i mangfoldet. Åpenheten for en transcendent virkelighet er i dag langt større enn for bare få år tilbake. Man aksepterer at den ”store lykke” for noen har vært religionen. Og mange søker. Men her gis det også store rom for selv å komponere religiøse arrangement. Pluralisme er et liv på torget eller kjøpesenteret. Man kan velge livssyn selv. Og man kan blande. I en dogmetrett tid er det mulig å lage våre egne oppskrifter på hvordan en religiøs tro skal smake og se ut. I dag skal visstnok over 15 % av de danske prestene tro på reinkarnasjon. Jeg bare nevner det.

For det tredje har sannheten blitt erstattet av subjektivisme. Noe objektiv sannhet som gjelder for alle og overalt finnes ikke lenger. Sannhet er blitt et subjektivt begrep. Ingenting er absolutt! Derfor kan noe som ikke er sant for meg – gjerne være sant for deg. Og er det sant for deg, kan du gjerne være den eneste i hele verden det er sant for. Du rokkes ikke! Vi kan nesten si at det er det ”allmektige subjekt” som rår. Som vi forstår må dette føre til en ytterst relativistisk verdensanskuelse. ALT blir relativt.

I møte med bibelen kan subjektivismen virkelig gi uante uttrykk. Det blir leseren som gir tekstene mening og innhold. Det finnes ikke noe budskap i selve teksten som bibelleseren får del i og som påvirker bibelleseren på noen som helst måte. Budskapet blir til i det øyeblikk leseren tolker teksten. Derfor får vi ofte utsagn som ”slik jeg leser denne teksten..” eller ”jeg føler ikke det er det bibelen sier..”

Og da er vi i nærheten av det som utfordrer kirken aller mest i en postmoderne tid, nemlig det å peke på Veien blant de mange ”veier”.

2.4 Veien... og de mange veier

I Apg. 9,2 ser vi at de kristne den første tid ble kalt de som hørte til ”veien”. Jeg tror ikke det er tilfeldig. Det ble viktig for dem som fulgte Jesus å peke på den eksklusive side ved evangeliet. Antikken, den verden og kultur som kirken ble født inn i - representerte på mange måter mye av det samme som vår tids vestlige kulturelle kontekst. Det fantes mange muligheter vedrørende religiøst liv. Det fantes også en type religiøs toleranse i samfunnet som kan ligne vår egen tid. Var man lydige mot keiseren og lojal overfor staten, kunne man i stor grad tro hva man ville. Vi skjønner at for de første kristne var det svært viktig å forkynne Jesus som den eneste vei til frelse. Overfor jødene, som kalte seg de utvalgte. Overfor hedningene som ofte tenkte pluralistisk og synkretistisk.

Her ligger vår aller største utfordring i vår tids kristne kommunikasjon. I den postmoderne kontekst dominerer et - skal vi kalle det *relativistiske toleransebegrep*. Det vil si at man ikke bør stå fram med et absolutthetskrav. Å gjøre krav på Sannheten, at den kristne tro er Veien til Gud blir forstått som maktspråk i en slik kultur. Og følgelig svært intolerant. Misjonsengasjement blir i et slikt tenkesett sett på som en ”middelalders etterlevning” som ikke bør tolereres. Og dette er jo det eiendommelige med denne relativistiske toleransetenkning, den viser seg å være intolerant! For bak denne tankegangen finner vi nemlig et krav om sannhet og et absolutt: ”Alt er relativt!” Vi avslører altså den logiske brist i denne måte å tenke på, likevel tror jeg at dette er noe vi som evangelieformidlere skal slite med i ennå noen år framover.

3. EVANGELIEFORMIDLINGEN

3.1 Tilknytning og muligheter

Postmodernismen gir åpenhet for ulike sider ved den kristne tro. La oss nevne noen av disse forhold:

Det løse og uforpliktende forhold til ideologi og livssynstradisjoner gir åpning for en ”Jesus – grepethet”. Biskop Bondevik gikk for en del år siden ut i media og annullerte begrepet ”personlig kristen”. Vi bør ikke bruke ordet, det kan skape avstand mellom mennesker, mente han. Jeg er langt på vei enig. Likevel finnes det et moment på denne ”merkelappen” som jeg tror gir det motsatte av avstand i en postmoderne kultur. Om vi ikke bruker ordene ”personlig kristen” så er likevel troen personlig. En relasjon til en personlig Gud.

Denne dimensjonen ved troen gir i dag langt mer gjenklang hos folk, enn kristendommen som et læresystem og dogmatikk. Man er dogmetrette, man har langt mer til overs for det personlige og for personligheter. Her har vi en rik mulighet til å presentere personen over alle personer, Jesus. ”Jesus – fortellingen” har fortsatt kraft i seg, og det er større åpenhet i folket i dag for å høre den i sin helhet enn det var i den moderne tid med amputerete Jesus – bilder.

En gryende beundring av Jesus kan ende opp i langt mer enn det...

Vi skal ikke kaste dogmer og trossetninger over bord i en kristen kirke. Heller ikke fornuften. Men jeg tror at tilnærmingen til det postmoderne menneske i større grad må ha i seg undringen, tilbedelsen og erfaringen. Kristendommens objektive grunnlag og subjektive innhold må det da gå an å holde sammen. Jeg er redd for at kirken ”henger litt etter” den postmoderne kultur på den måten at vi fortsatt presenterer evangeliet i en modernistisk og akademisk språkdrakt. Denne måte å formidle vårt budskap på åpner ikke ”kirkedørene” for det postmoderne menneske.

Tvilen på at rasjonalitet og empirisk forskning leder oss til lykkeland, åpner for samtalen om Gud på en annen måte enn på mange år. Her må det vel gis rom for det kristne håp? I en tid hvor man mister optimismen, håpet om den rasjonale løsning på alle ting og på hva menneskeheten kan utrette, har det dukket opp en ubarmhjertig individualisme der den enkelte blir sitt eget håp. Vi ser en lei eksistensialisme der det enkelte menneske blir ”sin egen lykkes smed.” Man skal ”realisere seg selv.” Eller en enda leiare nihilisme (alt er meningsløst) der det ikke finnes noen instanser eller verdier over mennesket og man må nærmest skape seg selv. Vi skal ikke gå nærmere inn på disse livssyns - trendene som dukker opp postmodernismen, (og er veldig tydelige i amerikanske filmer og såper) men heller slå fast at her må det være rom for kristen

håps - forkynnelse. Det finnes en større sammenheng og et mål for denne verden. Kristus skal komme tilbake!

Denne delen av evangeliet tror jeg kan virke som den reneste medisinen for de mange mennesker som fortvilet forsøker å være sine egne skapere og frelsere.

I tillegg til en sterk håps – forkynnelse ligger veien åpen også for en tydelig kristen formidling av at menneskets verdi ligger et annet sted enn i hvor stor grad vi lykkes i livet. Det er ikke det vi ”får til” som gir verdi. Selvsentreringen er påfallende i vår tid. Om det et eller annet sted skulle ligge en forståelse om at mennesket har verdi rett og slett fordi det er menneske, så preger ikke det den postmoderne hverdag. Verdien ligger i det du utretter. Hvor mange tapere en slik virkelighet skaper, vet ingen. Inn i denne sammenhengen har kirken et frigjørende budskap om skapelse og forløsning. Et budskap som samtidig henter mennesket inn i et fellesskap der vi får være på samme nivå, tross forskjeller og ulikheter.

Mangel på respekt for modernismens monopol på litteratur og bibeltolkning åpner for å slippe Bibelen løs. Det mangler ikke på prekener, dogmatikk, kommentarer, andakter og andaktsbøker i dag. Men det mangler kanskje noe på at bibelen lever iblant oss? Det er stor åpenhet for bibelen i vårt folk, det så vi ikke minst gjennom Svein Tindbergs framføringer. Slipp Ordet løs! Det er risikabelt i en tid der språk og tekster får sin mening av den enkelte fortolker, men likevel. Vi må ikke glemme Bibelens 2000 – årige virkningshistorie!

3.2 Avstand og fronter

Vår tids positive holdning til religiøsitet inkludert den kristne tro har likevel noe tvetydig over seg. Og som nevnt ovenfor tror jeg spesielt kristendommens absolutthetskrav vil være utålelig i en postmoderne kontekst. Den kompromissløse forkynnelse av Jesus Kristus må og skal ikke stilne, og derfor vil aldri evangelieformidling bli noe som foregår uten motstand. Dette opplevde også ”kontekstualiseringens mester” Paulus. (Han ble ”alt for alle”, for at i det minste noen kunne bli frelst. 1 Kor 9, 19-23) Han måtte gjennom forfølgelse og lidelse for evangeliets skyld. Men dette var han seg bevisst, anstøtet måtte komme fra selve evangeliet og ikke på grunn av at han stadig ble misforstått i sin måte å tale eller leve på.

Den postmoderne kontekst må vi likevel kunne si gir oss ny frimodighet for det personlige vitnesbyrd. Det er religiøst sett tøvær i vår tid. Overalt, utenom på den livsnøytrale norske skole, kan vitnesbyrdet deles. Det er lov å snakke om tro igjen, selv i de mest intellektuelle kretser. De fleste kristne elementer godtas. Men hevder vi kristentroens krav på sannheten, må motstanden i et slikt åndsklima komme. En slik holdning er jo på kollisjonskurs med selve hovedinnholdet i en

postmoderne filosofi, som vil være uten en objektiv kjerne. Alt skal flyte, vi bør leve i en strøm av impulser og innspill.

Så selv om vi altså opplever et religiøst tøvær i vår tid, dukker det opp nye vansker.

Nedvurderingen av fornuft, sannhet og språk er meget destruktiv og kan ikke i lengden forenes med kristen tro. På disse punktene merker vi at det postmoderne perspektivet skaper fronter til det kristne budskap faktisk i større grad enn hva modernismen gjorde.

3.3 ”Ny” apologetikk

Som trosformidler merket jeg tydelig en forandring blant unge mennesker når det gjelder hvilke apologetiske emner de valgte seg som de mest relevante i deres hverdag. For 15 - 20 år siden var det kristen tro i forhold til naturvitenskap, bibelkritikk og moderne ismer som var det ”heteste”. Dette snudde. Nå er det kristen tro i forhold til sannhetsspørsmålet, ulik bibeltolkning og toleranse som skaper størst engasjement. De har møtt relativismen – den fremste postmoderne isme/livssyn.

Den livsfarlige og uholdbare relativisme må avsløres! Går vi ikke offensivt til verks mot tanken om at alt er like gyldig, blir snart alt likegyldig. Noe er sant og gjelder for alle!

Samtidig er vi nødt til å starte der folk er og med hva en faktisk tror på. Vi må forsøke å få fram en erkjennelse av at alle faktisk har et livssyn og at dette preger livene våre. Dette oppnås ikke ved raskt reise sannhetsspørsmålet eller forsøke å tre dette ned over hodene til folk. En samtale eller en relasjon starter ofte på helt andre måter.

Den engelske evangelisten Nick Pollard kaller dette ”positiv dekonstruksjon.” Det handler om å være til stede med vår neste i hans ”livshus” mens det raser sammen. Dette kan gjøre det mulig for oss å forkynne evangeliet slik at et nytt ”hus” eller liv kan reises. (2 Kor 10,4-5)

Slik arbeidet også Paulus i Aten. (Apgj. 17, 16 – 34) Han startet med det atenerne trodde. Han viser hvordan disse livssynene ikke oppfyller kriteriene på hva sannhet faktisk er, før han gjør evangeliet troverdig.

I Jeremia – boken får vi greie på hva et frafall fra Herren kan være. Folket forlot Jahvè – troen ved å forlate kilden med levende vann, og hogde seg brønner som ikke holdt vann. (Jer 2,13)

På den ene side tror jeg det er nødvendig for oss å anerkjenne de ulike former for ”brønngraving” vi ser i dag. Folk tørster etter Gud. På den annen side er det lov og offensivt gå ut å spørre våre medmennesker om de ulike brønner holder vann. Både hva angår sannhet og relevans.

Den defensive og lite kommuniserende apologetikken som kirken møtte modernismen med, må ikke friste oss til gjentakelse.

3.4 Kommunikasjonen, hvor, når og hvordan møtes vi?

Kommunikasjon betyr ”å gjøre felles”. Skal altså evangeliet ha framgang i vårt folk, må vi ha møteplasser der vi kan ”gjøre felles” – hvor evangeliet kan formidles. Hvor, når og hvordan møtes vi? Hvor, når og hvordan deler vi evangeliet med noen? Dette er spørsmål som vi må stille både den enkelte kristen og våre menigheter/forsamlinger.

Her kunne det vi ha skrevet og sagt mye om både rammene rundt gudstjenester og møter, og selve kommunikasjonen innenfor disse formene. Særlig ut fra hva som preger menneskene mentalt, psykologisk og holdningsmessig i en postmoderne tid. Dette er en viktig side ved evangelieformidlingen i en hver tid. Det handler om å komme mennesker nær der de er. Snakke samme språk, ta utgangspunkt i deres tro og verdenanskuelse. Det er å håpe at vi arbeider seriøst med disse spørsmålene kontinuerlig: Til alle tider og i alle slags kultur – klima. Normisjon må ta disse spørsmålene like alvorlig på ”indremisjonsplanet”, ikke bare i ytre misjonen. Norge har endret seg. Vi lever ikke lenger i en kristianisert kultur, men i en post – kristen (etter – kristen) som ikke minner oss så rent lite om den pre – kristne (før – kristen) kontekst Paulus opererte i. Paulus brukte mye tid på det personlige møte, gjerne på gata.

I denne artikkelen skal vi nøye oss med noen setninger om *det personlige møte*. Det postmoderne mennesket er ikke den ivrigste i høgmesse eller på bedehuset. Vi møtes i hverdagen, i dagliglivet vårt. Mange mennesker kan vitne om hvordan de møtte Jesus gjennom ”smittsomme” kristne medmennesker. Dette er vi rimelig bevisste på.

Det jeg tror vi trenger mer bevissthet på, er at de vi møter også har en tro. Det postmoderne mennesket ”tror”. Et livssyn finnes alltid bak det tilsynelatende sekulære ytre. Vi må lære oss å bli mer nysgjerrige på hva folk tror. Nysgjerrige på hvorfor de tror det de gjør, og på hva forskjell det gjør i livene deres. På den måten kan vi faktisk også få den ”bi – effekt” at de selv blir mer observante på hva som skjuler seg av mer eller mindre bevisste livssyn.

Paulus gikk ”på gata” (Tyrannus – skolen) i Efesos og diskuterte (sikkert mye apologetikk) med folk i to år! (Apgj 19 9-10) Det blir nye menigheter av slikt. Det åpner seg nemlig dører for Jesus – vitnesbyrdet i slike samtaler. Og dette må på vår dagsorden igjen! Kirken er rett og slett, både på kort og lang sikt, hjelpeløs uten denne samtalen og dette vitnesbyrdet.

I en postmoderne kontekst hvor det er blitt så viktig å selv ”skape” sitt liv og sin fremtid, blir vennskap, trofasthet, tid og stabilitet viktige verdier for oss i kontakt med medmennesker. Den ubarmhjertige individualismen og det tenkesett som ligger bak den, har gjort det slik at det er

status å ha full agenda. Jo mer vi har på programmet, jo mer verdifulle er vi. I selvrealiseringens navn mister mennesker de livsviktige relasjonene.

Tenk kunne vi som kristne bli oppfattet av våre medmennesker som står ved som venner hvor rivaliseringen råder. Som er trofaste der folk ikke er sikre på hvor neste dag "flyter av sted." Som har tid der alle andre haster av gårde. Som våre medmennesker kan ty til når de trenger stabilisering og ro. Som tar imot mennesker når masken blir borte. Som rett og slett kan gi folk en opplevelse av tilhørighet!

Dette handler i stor grad om det vi kunne kalle kirkens "kroppsspråk", diakonien. Hvis kirken kommuniserer bare verbalt inn i vår tid, så er jeg redd for at vi ikke når fram. Vi skal ikke miste troen på Ordets makt, men kirken halter dersom diakonien, kroppsspråket er fraværende. Dette oppfatter jeg som en av de største utfordringene vi har når det gjelder evangelieformidling i vår tid. Både for den enkelte av oss og for menighetene. Det postmoderne mennesket spør etter virkning og relevans. Evangeliet om Jesus er mer enn sannheten, det er veien og livet! Her tror jeg mange øyner kan åpnes.

4. Sluttord

Å formidle evangeliet i en postmoderne tid er å forkynne det absolutte inn i en kultur uten absolutter. Det provoserer kanskje mer i dag enn det gjorde for 2000 år siden, i alle fall mer enn det gjorde i den modernistiske kultur som hevdet absolutter.

Kirken er ved troen på Kristus forankret i bekjennelsen på Jesus som Messias. Og der må den stå, det er dette som gjør kirken til kirke. Dermed må misjonsoppdraget være like sentralt i dag som det alltid har vært. Budskapet om Jesus som den eneste vei til Gud må stadig lyde, midt i mylderet av alternative livssyn. Til våre medmennesker som leter etter kjerne og tilhørighet.

Det finnes veier, åpninger inn til det postmoderne mennesket. Noen av disse har jeg forsøkt å peke på i denne lille analysen. Metoder blir i denne sammenheng ikke så viktig som det å være der mennesker av vår tid er. Det er i fellesskapet vi oppretter kommunikasjon. Det handler om medmennesker, det handler om frelse!

5. Litteratur:

Bibelen

Sunn tro og sann åndelighet,

Livssyn,

Kristen med god grunn,

Evangelism made slightly less difficult,

Vidvinkelperspektiv på medie – og kultursituasjonen (foredrag)

Artikkel i Norsk tidsskrift for misjon 3/2000

Artikkel i Fast Grunn 4/96

The universe next door

Jesus overalt

Et hjerte større enn verden

Bibelselskapet

Olav Skjevesland

Per M. Aadnanes

Stefan Gustavson

Nick Pollard

Lars Dahle

Gunnar Salomonsen

Svein Rise

James Sire

Rolf Kjøde

Magnus Malm